

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELNIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Battyány-utca 5. sz.

Magyar nyelv a hadseregben.

Az obstrukció befejezése óta a magyar közvélemény nehezen várta azokat a katonai engedményeket, melyeket Tisza István miniszterelnök kormányralépésekor megígért. Sokáig késett az ígért beváltása, de a parlamentnek higgadt magaviselete a költségvetés tárgyalásának folyamán arra engedett következtetni, hogy az ellenzék bizik Tisza István ígéréiben.

Az az ujtás, hogy ezentúl a kaszárnyákon, katonai intézeteken magyar nyelvű felirat is lesz, volt az első vívmány. Nagyobb volt Rákóczy fejedelem hamvainak hazaszállítására vonatkozó királyi leirat.

Fontos rendelet volt a legutolsó is, amely elrendelte, hogy a katonazenének a Gotterhalte után nyilvános ünnepélyeken a magyarok Hymnusát is kell játszania.

De a legnagyobb vívmányt az a rendelet hozta, mely a hadsereg rendeleti közlönyének legutóbbi számában jelent meg.

„E rendelet szerint a császári és királyi hadsereg és a császári és királyi haditengerészet minden parancsnoksága, hatósága, csapata és intézete, bárhol legyen is, köteles elfogadni a magyar nyelven hozzája intézett hivatalos átiratokat, valamint a hadsereg (haditengerészet) kötelékébe tartozó nem tetteles állománybeli havidíjas tiszthelyettesek kivételével, magánszemélyek ily beadványait is. Ily iratokat abból az okból, mert nem német nyelven vannak szövegezve, visszautasítani nem szabad. Azok a csapatok, a melyek, a melyek kizárólag a magyar királyság területéről egészítettnek ki, bárhol állomásoznak is, valamint a magyarországi kiegészítő-kerületi parancsnokságok az írásbeli szolgálati érintkezést a magyar polgári hatóságokkal és a jelzett magánszemélyekkel minden körülmények közt magyar nyelven tartoznak gezni.

A magyar korona országaiban — Horvát- és Szlavonországot ide nem értve — állomásozó minden többi parancsnokság, hatóság csapat és intézet a maga részéről minden

magyar polgári hatósággal, hivatallal és a jelzett magánszemélyekkel szintén magyarul tartozik levelezni“.

A közös hadseregben ahonnan a magyar nyelv hivatalosan teljesen ki volt zárva, ez a rendelet kötelezővé teszi a magyar nyelvet.

Hogy ez a kormányelnöknek, Tisza Istvánnak nagy érdeme, ezt — úgy hisszük — még a legradikálisabb ellenzéki sem fogja letagadni, s különös elismeréssel tartozik a magyar nemzet Tisza kormányzatának akkor, ha ez a rendelet nem egyéb, mint a 67-es törvényben foglalt határozmányok fokozatos végrehajtásának kezdete.

De bármi legyen is, el kell ismernünk az érdemet, s akaratlanul is biztosítékát kell keresnünk e rendeletben Tisza István, mint magyar kormányelnök nemzeti szellemben való működésének.

Ennyit tehetünk meg, egyebet nem, mert a kormány ezen irányban való működését eibirálni csak azok hivatottak, s csak azok méltányolhatják az érdemeiket a maguk valóságában, akik a kormányzat minden titkát ismerik. Mi örömmel konstatáljuk az örvendetes tényeket, s ezzel is nagy kötelességet teljesítünk.

A kereskedelmi szerződések.

Az Olaszországgal való kereskedelmi szerződésünk dolga úgy látszik már dülőre jutott. A legnehezebb kérdésben a borvámklauzula kérdésében megegyezés jött létre monarkiánk küldöttei és az olasz kormány között s most már csak kisebb jelentőségű dolgokról, a minők a tengeri hajózás és a tengeri halászat, folyik a vita. Ez az oka annak, hogy augusztus végéig nem lehetett a szerződést aláírni, hanem majd csak szeptember első napjaiban kerül erre a sor. Az Olaszországgal való tárgyalások befejezése után a német kereskedelmi szerződéses tárgyalások kerülnek sorra annál is inkább, mert a német kormány az agráriusok sürgetése

következtében nagyon siettetni e szerződés elintézését, miután németország Oroszországgal már megállapodásra jutott. A balkáni államokkal való kereskedelmi szerződések is foglalkoztatják már a kormányt. Így a kis Bulgária már régebben fölmondotta a kereskedelmi szerződését, hogy az új szerződéseket új vámtarifaja alapján köthesse meg, amely az iparcikkek árát jelentékenyen fölemeli a bulgáriai ipar fejlesztése érdekében. Valószínű, hogy Bulgária a szokásos módon csak Ausztria Magyarországgal és esetleg Olaszországgal köt kereskedelmi szerződéseket s a többi nagyhatalom azután jegyzékváltás útján járul hozzá a megállapadásokhoz.

A helyzet Ausztriában. Az osztrák Reichsrath csak novemberben ül össze ismét s ezidő szerint még korai volna jóslásokba bocsátkozni, hogy az osztrák parlament új ülészaka is az obstrukció jegyében fog-e megkezdődni vagy sem. Annyi bizonyos, hogy nincsen kizárva, hogy az új csehek meggondolják a dolgot és nem fognak obstruálni. Körber dr. osztrák miniszterelnök pedig jól felhasználja az időt a Reichsrath összeüléseiig, hogy a kormánya helyzetét megerősítse. Legutóbbi galíciai utazása is azt mutatja, hogy Körber dr. mindenütt szövetségeket keres, ahol csak lehet. Nem volt ugyan ez a célja, de az utazás eredménye kétségtelenül az, hogy a lengyeleket közelebb hozta a kormányhoz. Ilyen körülmények között úgy látszik, hogy az új csehek ősszel teljesen magukra fognak maradni. Igaz ugyan, hogy az új csehek magukban is elég erősek arra, hogy a parlament gépezetét megállítsák, de éppenséggel nem bizonyos, hogy ezt meg is fogják majd tenni.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, augusztus 30.

— **Személyi hírek.** Pop György pénzügyigazgató tegnap fejezte be a bajai városi adóhivatalokban folytatott vizsgálatát és innen székhelyére Zomborba utazott. — Dr. Werner Adolf a bajai főgimnázium új igazgatója tegnap foglalta el állását.

— **A bajai izr. polgári iskola új rajztanára.** Az izraelita hitközség képviselőtestülete hétfőn délután Németh Imre városi polgári iskolai tanárt 400 korona évi tiszteletdíjjal óradíjas polgári iskolai rajztanárrá választotta meg.

— **Uj pénzüintézet Baján.** A szegedi kereskedelmi és iparbank Baján tudvalevőleg fiók intézet létesítését határozta el. Az új pénzüintézet a napokban kezdette meg működését. Főnöke: Breuer Zsigmond a bajai Grauaug-féle pénz és váltóüzlet volt procuristája.

— **Megszüntetett kisdévodó intézet.** A bajai zsidó hitközség óriási anyagi áldozatok árán évek óta tart fenn kisdévodót, melynek missziója azonban a Baja város közönsége által létesített 3 kisdévodó intézet által fölöslegessé vált. Ép ezért az előjáróság a napokban elhatározta, hogy f. évi szeptember 1-től kezdődőleg az ovodát fölösztatja és a vezetésével megbizva volt Frankfurter Eugénia okl. tanitónőt — a hitközségi jegyzővé megválasztott Lengyel (Pollák) Manó tanító helyére — az I. elemi osztály vezetésére rendeli ki.

— **A bajai iparos tanonciskola új igazgatója.** Mint már megirtuk, Heller Richárd polgári iskolai igazgatónak az iparos tanonc iskolai direktorságról történt lekötésének folytán, a városi iskolaszék ez állásra pályázatot irt ki Uj igazgatóvá az egyedüli pályázó, Vágó Rezső városi elemi iskolai tanító és főgimn. tornamester választott meg.

A királyi kegyelem kihirdetése.

— A rablőgyilkos Dimovics. —

Ma reggel 9 órakor hirdette ki a királyi kegyelmet Dimovicséknak a törvényszék büntető tanácsa, melynek elnöke Kovács Gyula volt. A közzéadott Aczél Imre alügyész képviselte.

Három börtönőr vezette be az elítélteket. Elöl jött a halálra ítélt Dimovics Miklós, utána a fia Ferenc, azután Dimovics Miklósné. Nem változott rajtuk semmi. Csak a ruha, meg arcaiknak a színe lett sápadtabb.

Kovács Gyula elnök feltette a szokásos kérdéseket: Ők-e az elítéltek? stb. Alig halható igent mormogtak. Ezután tudtára adta nekik, hogy a kuria a semmisségi panaszokat elutasította. Dimovics Miklós, aki eddig érzéktelenül hallgatta az elnököt, mikor azt hallotta, hogy semmisségi panaszát elutasította a kuria, önkéntelenül kapta le a fejét, s emelte jobb kezét az állához. Így is maradt mindvégig.

A kuria ítéletének kihirdetése után

JOÓ-FÉLE Vizgyógyintézet

— A GŐZFÜRDŐ TELEPÉN. —

Az intézet Dr. Kertész Sándor tisztí főorvos felügyelete alatt áll.

Gyógymódok: vizeura: ülő-félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: idegyengesség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbetegedéseivel (nauheimi cura).

Részleges és teljes villanyosfényfürdők.

specificus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

az elnök állva olvasta föl a legfelsőbb kegyelmi határozatot. A három Dimovicsot nem igen hatotta meg. Mikor azután az elnök megkérdezte Miklóst, akinek a kegyelem szólt: megértette-e, hogy ő felsége elengedte a halálbüntetést, csak ennyit mondott:

— Igen. Hanem kérem mi nem követtük el a gyilkosságot.

A halálfelelemtől megszabadult s az első gondolata bevallott bűnének tagadása volt. Ezután kivezették az elítélteket, akiket az illavai fogházba visznek.

Beszélgetés Dimovics Miklóssal.

Délután az ügyész engedélyével munkatársunk végig hallgathatta a beszélgetést, melyet az elítelt védője Reiser Lajos dr. folytatott az elítélttel a fogházfelügyelő hivatalos helyiségében, ahova Dimovicsot levezették cellájából.

— No, Miklós, megértette, hogy őfelsége megkegyelmezett, kérdezte a védő.

— Meg, meg, de hát inkább akasztottak volna föl, mert teljesen ártatlan vagyok. Most kinlódni kell az egész életben.

— Na, Miklós, nem így beszélt maga ez előtt. Hiszen mindig azért jajgatott, hogy csak föl ne akasszák.

— Kérem a méltóságos urat, sürgönyözzenek a királynak, hogy akasszanak föl. Még hóhér sem kell, van itt sintér, aki agyon lö. Csak a csontjaim maradjanak itt. Akárhogyan itt döglök, ha már itt éltem.

Ezután ártatlanságát kezdte hangoztatni. Esküdzött, hogy ott a talpán üsse agyon az Isten, ha őt követték el a bünt. Még sirt is a kötélért.

A durva, megromlott lélek érthetetlen, szinte megdöbbentő megnyilatkozása volt minden szava, még az otthon iránti ragaszkodás, ami talan szavaiból kiérezhető volt, sem halott meg. Amily érdeklődéssel vártuk a megjelenését, olyan szívesen hagytuk el.

Talán a nem remélt kegyelem forralta föl benne a kapzsi vért, s most már a tagadás révén ostoba ravaszsgal teljes kegyelmet akart elérni, talán a haláltól való megszabadulás a szabadság vágyát keltette föl benne, s ez elnyomott a lelkében minden érzést.

Vagy talán az ismeretlen Illavától remegett, ahol dolgoznia kell.

— Nem szoktam meg a dolgot, mondta.

Nem tudtam megérteni a gonosztevé.

Az esküvő.

Ezután eljött a beszéd arról, hogy nincs megesküdve a feleségével. Reiser Lajos dr. kérdésére: törvényesíteni akarná-e gyermekeit, igennel felelt.

Védője tehát ezt a kérelmét Eperjessy Béla dr. ügyésszel közölni fogja s így talán még itt egybekel feleségével, mielőtt Illavára vinnék.

UJVIDÉKI HIREK.

(Saját tudósítónktól.)

Ujvidék augusztus 30.

— Bánffy báró Ujvidéken. A magyar protestáns irodalmi társaság

vándorgyűlésére, mint már megirtuk, Bánffy báró is lejön. Itt időzése idején Kohn Károly drnak, az ujvidéki új párt elnökének lesz a vendége.

— A kamenicai es. és kir. ha apróiskolához 33 jelentkező folyamodott, tehát 17-tel kevesebb mint a múlt é ben.

— A protestáns irodalmi társaság vándorgyűlése. A magyar protestáns irodalmi társaság szeptember hó 14. és 15-én tartja VIII. vándorgyűlését Ujvidéken. Az illustris vendégek fogadására máris nagyban folynak az előkészületek. A vándorgyűlés tárgysorozata a következő: Szeptember 14-én délelőtt és délután vendégek fogadása. Délután 5 órakor közgyűlés a városháza dísztermében. Este 8 órakor ismerkedési estély a Mayer-szállodában. Szeptember 15-én reggel 9 órakor isteni tisztelet az ev. ref. templomban. Délelőtt 10¹/₄ órakor díszgyűlés az ág. ev. templomban. Délután 1 órakor közebéd az „Erzsébet“ szállodában, Délután 4 órakor az országos belmissiói egyetel értekezése az ág. ev. templomban. Délután 5 órakor kirándulások. Este 8 órakor hangverseny az „Erzsébet“ szálloda nagytermében.

— A titkos rendőr büne. Nikolics titkos rendőr büntársa volt a hírhedt Patyi Viktóriának. Leánykereskedést folytattak. Különösen a temerini leányokat inportáltak közösen. A leányokat a látszat kedvéért elszegődítették, de aztán össze is vesztették a gazdáikkal. Mikor azután a leányok kiléptek a szolgálatból, akkor új szállásról Viktor gondoskodott nekik. Ezen bűnén kívül büne még az is, hogy több mint 200 macedoniai szökevénynek hamis uton letelepedési engedélyt szerzett Ujvidéken. A főkapitány most szabadságon van, s addig, míg meg nem érkezik, Nikolics bűnyűgyében nem intézkednek.

— Gyilkos testvér. A szomszédos Kamenicán lakik Kramer, horvát család. Az anyja az egyik gyermekének a szilvatermését behozta Ujvidékre és itt eladta. Ez a fiu azután, nem lévén már magának szilvája, testvéreinek a szilvájából lakmározott, amiért ezek szemrehányással illették. Stevó, így hívták a szilvátlan fiut, ezt annyira zokon vette a legutolsó alkalommal, hogy a szemrehányásra revolvert ragadott, egyik testvérét agyonlőtte, a másikat súlyosan megsebesítette.

— A kamenicai hős. Vasárnap délután az egyik kamenicai kocsmában kugliztak a legények. Vicskovic nevű legény kifogásolta partnere dobását, mire ez annyira dühbe jött, hogy felkapta botját, Vicskovic homlokára ütött. Az ütéstől Vicskovic összeesett és szörnyet halt.

H I R E K.

TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Va árnapi délelőtt 9-től 12-ig.

Szeptember 3. A máv. szolgaszemélyzet bálja a Polzári szálloda kerthelyiségében.

Szeptember 10. A m. á. v. altiszti kör Erzsébet gyászünnepélye.

Vásárok. Zombor augusztus 28. és 29.

— Szabadságon. Vencel Lajos v. főszámvevő megrongált egészsége helyreállítására végett hat heti szabadságot kért

— A tűzériaktanya építése. A városunkba helyezendő hadosztály tűzrezred részére építendő laktanya terveit a hadtestparancsnokság megfelelőknek találta, csupán a lőszeraktárra vonatkozó tervet kifogásolta. Eme kérdés elintézése végett tartott ma a kiküldött vegyes bizottság értekezletet, amelynek eredményeképpen a halasi uti lőszeraktár kibővítése helyett, amelyben a hadtestparancsnokság szerint a tűzéri lőszer elhelyezése veszedelmes lenne, új lőszeraktár építésére a város tulajdonát képező hajdujárasi telket, vagy ha ez sem felelne meg a kívánalmaknak, az új katonai lövöld mellett teret hozták javaslatba. Az értekezlet jegyzőkönyvét most felterjeszték a hadtestparancsnoksághoz és így most már mi sem fogja akadályozni, hogy az építési munkálatok mielőbb megkezdessenek. A részletes terveket különben ma vette át a Gerster és Babocsay cég szintén itt időző képviselője.

— Tiszti orvosjelöltek. A szeptember 1-én kezdődő és hat hétig tartó fővárosi tiszti orvosi kurzuson városunkból dr. Havas Dezső gyakorló- és dr. Faragó Géza közkórházi segédorvos vesznek részt.

— Temetés. Nagy gyáspompával helyezték ma délután fél 4 órakor örök nyugalomra a tegnap elhunyt bajsai Vojnich Gábor nagybirtokost. A temetési szertartáson megjelentek igen sokan a város előkelőségei közül, a bajsai Vojnich családnak itthon időző tagjai teljes számmal. A becszentelési szertartást bajsai Vojnich Dániel bajai apát-plébános, az elhunyt rokona végezte nagy segédlettel.

— Az utcák tisztántartása. A városi hatóság tudvalevőleg Scossa Zoltán tűzoltófőparancsnokot, mint a köztisztaság jövőbeli felügyelőjét megbizta azzal, hogy a köztisztaság kérdését tegye tanulmány tárgyává. Evégből Scossa kérdést intézett a fő- és székváros köztisztasági hivatalához, hogy kézi- vagy gépseprést ajánl-e, milyen seprőgépek, milyen szerkezetű locsoló kocsik szerzendők be; továbbá hogy mennyi locsoló kocsi, utcaseprő, vagy seprőgép alkalmazandó. A megkeresésre ma érkezett le a válasz, amely szerint a gyors és pontos véleményadás egy helybeli megbizzottal való személyes érintkezés, vagy fővárosi köztisztasági hivatalnok leküldése által eszközölhető. A város tanácsa legközelebbi ülésében ezen ügyben is határozni fog.

— Legelőtilalom. Több gazda tiszteltet ma a polgármesternél, azt a kérelmet terjesztve elő, hogy tekintettel az idej szárazságra, engedné meg azokon a területeken is a juhok legeltetését, amelyeken a legeltetés tilalmas.

— Renitens rabok. A szabadkai fogház egyik cellájában négy rab várta a fegyházba leendő szállítását. A rabokat elszállításuk előtt el akarták egymástól különíteni. Ez azután annyira felháborította a gazokat, hogy a cella ajtaját eltorlaszolták s agyonveréssel fenyegettek mindenkiket, aki be akart hozzájuk hatolni. Még ételt sem fogadtak el. Ugy látzik azonban, hogy a koplalás józabb gondolatokat keltett bennük, mert ma már megszeliődülve adták föl eltorlaszolt cellájukat.

— A kis hamis minus — ó. Irni szokott Szabadkán egy kis minusz — ó, aki legtalálóbban maga jellemzi szellemeskedéseit a minusz jel aláírásával. Nos ez a kis minusz ó, egnap azért erőltette meg a szellemét börtönkedésre, mert a lapok azt irták, hogy Gulnert, mint főispán jelöltet emlegetik. A kis minusz ó-nak új táplálékot adunk, idézve a Szeged és Vidéke következő hírét:

— Főispán-változás. Budapestről jelentik, hogy Benicky Ferenc, Pest vármegye főispánja nyugalomba készül vonulni. Utájként Kiss Pál volt földmívelési és Gulner Gyula volt belügyminiszteri államtitkárokat emlegetik.

Idézhetnénk még több lapot is, de hát attól tartunk, hogy a jóból is megárt a sok.

— Katonazene az Otthonban. Holnap, szerdán este a házi ezred zenekara az „Otthon“ kávéházban zeneestélyt tart a következő műsorral: 1. Tell Vilmos opera, Rossini-től. 2. Floridóra keringő, Kiefertől. 3. Hoffmann meséi operette, Offenbachtól. 4. A csárdában (hegedű solo), Fuciktól. 5. Zenei csalogatás egyveleg, Wagnertől. 6. Cigány szerenád, Vebitől. 7. Les Fleurs Hongroises magyar ábránd, Schöglitől. 8. Forinyák induló, Sterntől.

— Öngyilkosság Pálicson. Bódis István nyugalmazott vasuti főkalauz aki néhány hét óta üdülés céljából fűrdővendéggé Pálicson tartózkodott, ma esti 7 órakor vejének a földmives iskola közlemben levő szőlőbeli lakásán forgópisztolyal föbe lőtte magát. Az öngyilkosság oka eddig ismeretlen. Hulláját a mentők be szállították a városba és a bajai temető hullaházába vitték, ahol holnap fogják a rendőri boncolást rajta megejteni.

— Eljegyzés. Páncél Zoltán, törvényszéki jegyző, eljegyezte Reiter Mariska kisaszonny Török-Becsén.

— Anyakönyvi hírek. Halottak: Mamuzsich Erzsébet 6 év, Omerovics Gergely 4 év, Boszándl Antal 14 hó, Jacek Lukács 32 év, Székér Róza 13 hó. Eljegyzés: Petics Antal Loraka Magdolnával, Mamuzsics Dezső Foltka Julsával, Kabai Ferenc Mikovics Marcellel, Barna György Balog Erzsébettel, Szántó János Klein Gizellával.

— A budapesti meteorológiai intézet jelentése 1904. augusztus 30-án. Száraz és meleg idő várható.

Iskola könyvek író és rajzszerkesztés legolcsóbb bevásárlási forrás
Vig Zsigm. Sándor könyv és papírkereskedése
 Szabadkán Főter
 Minden bevásárló igen csinos ajándékot kap.
 Millnovich-féle ház, Roth Ármán mellett.

Gyermekgyilkos uriasszony.

Borzalmas családi tragédiáról adnak hírt a mai szegedi lapok.

Gyurica Lipót szegedi előkelő gyógyszerész leánya pillanatnyi elmezavarában egy nagy konyhakéssel elmetszette egyetlen tizennégy hónapos leánykája nyakát.

A szerencsétlen uriasszony három év előtt ment nőül Morava Géza dr. orvoshoz, aki házassága folytán Szabadkáról, ahol a Mária Valéria kórház segédorvosa volt, Szegedre költözött.

A fiatal házások családi élete azonban csak rövid ideig volt boldog, mert a viruló szépségű fiatal asszony, ki vörhenybe esett, súlyos idegbajt kapott betegsége következtében.

E közben Morava drt megváltatták Jankovácon körorvosnak, a hova a beteg urnő nem akarta férjét követni és a család beleegyezésével törvényesen elváltak.

A fiatal urnő betegsége azóta folyton súlyosbodott, mignem tegnap a borzalmas katasztrófa előidézője lett.

Morava dr. iránt, aki jelenleg Szegeden szolgál, mint tartalékos ezredorvos, városunkban is. ahol közszeregetnek örvendett, általános a részvét.

A háború.

A háborúról a mai nap folyamán a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

London, aug. 30.

Oroszország újabb hadsereget létesít egyelőre Mukden főhadiszállással. Ideiglenes fővezére Alexejev helytartó. Az 5. szibériai hadtest ezért már nem is csatlakozott Kuropatkin hadseregéhez. Ez a sereg van hivatva a japánokat feltartóztatni, ha Kuropatkin elvesztené a döntő csatát. Esetleg az is a feladata, hogy a Liajong és Mukden között fekvő vonalra felvonuló japánokat két tűz közé szorítsa. Mukden erődítési munkálatai egyre folynak. Kuropatkin habozását elítélik.

Csifu, aug. 29.

Egyre nagyobb tömegben érkeznek kínai menekültek, akik először Dalniban találtak menedéket. A kínaiak valóságos rémképet festenek a vár és az őrség állapotáról. Határozottan állítják, hogy végső szükségét szenvednek élelmiszerekben már a várban s egyedül az a remény tartja még az őrségben az ellentállást, hogy Kuropatkin felmentő serege már utban van. Az őrséggel ugyanis ezt hitték el a tisztok.

Az összelövődött város egészen kihalt. Mindenki elvesztette már reményét. Az éhség is kezdi már felütni fejét. Általános a nézet, hogy Port-Artur az éhínség miatt sem tarthatja magát egy hónapnál tovább.

Pétervár, aug. 30.

Császári napiparancs szerint a Port-Artur védői közt lévő összes rendfokozatos katonai személyeknek 1904. május 1-étől az ostrom végéig szolgálati idejükből egy hónap egy szolgálati évnek számítatik. A cárr Stössel tábornoknak vitéségeért a III. osztályú György-keresztet adományozta.

Mukden, aug. 30.

Az orosz távirati ügynökségnek jelentik Vladivosztokból, hogy a Rosszija és Gromoboj cirkálók javítása gyorsan halad és legközelebb be lesz fejezve. Alexejev tengernagy és Linevics tábornok itt vannak. Mukdenbe naponta új csapatok érkeznek.

Csifu, aug. 30.

Port-Arturból az a hír érkezik, hogy az erőd hetekig képes ellenállani a japánok ostromának. Az erőd felől szakadatlanul erős ágyuzás hallatszik. Hír szerint a holttestek halomszámra hevernek az erőd körül.

TÁVIRATOK.**Ötven éves végrendelet.**

Uj-Fehértó, aug. 30. Néhány hónap mulva bontják föl Szoboszlai Pap István református szuperintendensnek végrendeletét, melyet a híres hitszónok azzal a kijelentéssel deponált a debreceni ref. egyház megye irattárában, hogy halála után 50 év mulva bontandó föl. Szoboszlai Pap István 1855-ben halt meg, s így végrendeletét 1905-ben bontják föl. A végrendelet iránt rendkívül nagy az érdeklődés és máris megindult a találgatás, hogy vajjon mit tartalmaz az a nagy pecsétes boríték, mely 50 esztendő óta rejti magában a titkot. Némelyek szerint Szoboszlai halála előtt 20,000 pengő forintot deponált az angol bankban rokonai javára, akik eszerint most tekintélyes örökség birtokába jutnának; mások szerint azonban politikai végrendeletéről van szó, mely szenzációs dolgokat tartalmaz. De bármiként áll is az ügy, az tény, hogy a félszázad óta őrzött végrendelet „meglepetést” tartalmaz.

Öngyilkos államtisztviselő.

Brassó, aug. 30. Fischer Antal idevaló nyugalmazott államtisztviselő hirtelen támadt elmezavarában megmérgezte magát és meghalt.

Rablógyilkosság Zimonyban.

Zimony, aug. 30. Bartakovics Lajos kereskedőt az éjjel ismeretlen emberek meggyilkolták és kirabolták. A rablógyilkosoknak nyoma veszett.

Jégeső emberhalállal.

Bányavölgy, aug. 30. Ma délelőtt itt galambnagyságu jég esett, mely nagy kárt okozott. Egy kisgyermeket a jég agyonütött.

Kormányválság Norvégiában.

Budapest, aug. 30. Krisztiániából jelentik: Az államtanács mai ülésén elhatározták, hogy szeptember 1-től kezdve Michelsen államtanácsos veszi át a pénzügyi tárcát és Vogt államtanácsos a kereskedelmi tárcát. Kildal és Schöning államtanácsosok belépnek a stockholmi norvég államtanácsba.

Fáy J. Béla súlyos beteg.

Budapest, aug. 30. Fáy J. Béla néhány nap óta tartó gyengélkedése ma fordulatot vett és állapota a mai nap folyamán olyan súlyos lett, hogy környezete a legrosszabbtól tart.

A kolera.

Budapest, aug. 30. Pétervárról táviratozzák: Merv városát hivatalosan kolerajárvánnyosnak jelentették ki.

Palicsi fürdővendégek.

E hét folyamán a következő fürdővendégek érkeztek:

Heiszler Adolfné kereskedő neje Szabadkáról, lakik városi épületben; Mészáros Kis Juli Omorovicáról, földm. neje, lakik városi ép.; Magyar János Omorovicáról, földm. lakik városi ép.; Jakobsics Imre Temesvárról, az osztr. magyar bank főnök helyettese, lakik városi ép.; Hirschfeld Lipót keresk. Szegedről, lakik vár. ép.; Löwy Mór Szabadkáról, keményítő gyáros, lakik vár. ép.; Dr. Wohl Józsefné orvos neje Szabadkáról, lakik vár. ép.; Szauder Józsefné keresk. neje Apatinból, lakik vár. ép.; Petrity Lázár földm. Almásról lakik vár. ép.; Lehel Imre építész Szabadkáról, lakik vár. ép.; Szabó Julianna földm. neje Omorovicáról, lakik vár. ép.; Böhner József földm. Vaskutról lakik vár. ép.; Egri Gábor földm. Vaskutról, lakik vár. ép.; Benedek György földm. Vaskutról, lakik vár. ép.; Tóth Andrásné földm. neje Zentáról, lakik vár. ép.; Albert Ödön vaskereskedő Csik-Szeredáról, lakik vár. ép.; özv. Juhász Ferencné földm. neje Hmvasárhelyről, lakik Kiss Ábel villában; Kollár Róza magánzónó Obecséről lakik Lévy villában, Hügel Péter földm. Kisteremiáról, lakik Kiss Ábel villában, Pecze Mihályné földm. neje Péterrévről, lakik Lévy villában; Szauder Józsefné keresk. neje Apatinból, lakik Kiss Ábel villában; özv. Pacsu Demeterné Nagy-kikindáról lakik Kiss Ábel villában.

TANÜGY.

Az iparosok figyelmébe. Az iparostanoncziskolába az 1904—5. tanévre szóló beiratkozások f. évi szeptember hó 2-án, 5, 6, 7, 9, 12, 13 és 14-én tartatnak a Széchenyi-téri (kakasiskola) közs. elemi iskoláépületben.

Az iratkozásokat Palotay Bódog ipariskolai igazgató vezetése mellett a tanító-testület eszközli a jelzett napok délutánjain 5—7 óráig.

S minthogy a tanonczok esti oktatása hétfőn és szerdán, illetve

kedden és pénteken tartatik, felhívatnak az iparosok, miszerint tanonczukat a beiratkozásokhoz lehetőleg azon napokon küldjék, melyeken őket iskolába járatni óhatják. Az iparos tanoncziskola felügyelőbizottsága.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gyümölcslopásért 6 havi börtön Murai Julis cselédleány Bartus Istvánné gyümölcselárusítónőnek zárt kamrájából több ízben gyümölcsöt lopott két társnője segítségével. A kamrába álkulcs segítségével hatoltak be. Az elhordott gyümölcs értéke 10 korona volt. A ma megtartott fő tárgyalás alkalmával, amelyen dr. Kovács Gyula elnökölt, csupán Murai Julis jelent meg a vádlottak közül. Másodrendű vádlottat elővezetés terhe alatt újból megidéztek, harmadrendű vádlott, aki az álkulcsot szerezte, már meghalt. A bizonyító eljárás befejezte és dr. Krahl Lipót védőbeszéde után Mura Julist a bíróság hat havi börtönre ítélte. Az elítélt és védője az ítélet ellen felebbeztek.

Budapesti gabonatózsdá

— Aug. 27. —

Déli zárlat: Buza ápr.-re 10.96.—10.92, buza máj. 1904 ———, buza okt. 10.71—10.69 rozs ápr.-ra 8.53—8.51, rozs májusra ———, rozs okt.-re 8.22—8.19, zab áprilisra 7.47—7.44, zab ———, zab okt.-re 7.21—7.18, teng. szept. 1904. 7.37—7.36, teng. szept. ———, teng. máj. 1905. 7.37—, 7.36, teng. ———, repce ———, repce aug. ———.

A kinek szüksége van

névjegyre, eljegyzési kártyára, lakodalmi meghívóra, mulatsági meghívóra, színes falragaszra, stb., az forduljon lapunk nyomdájához, ahol **azonnal és szépen** elkészítik. Vidéki megrendelések teljesíttetnek.

REGÉNY CSARNOK.**A LEÁNY VOJVODA.**

Irta: Dugovics Imre. 7.

Mikor a kapu elé értek, az egyik szerezsen szóltanul kopogtatta meg alabárdjával a kaput, melyet jelszavak váltása után belülről nyitottak ki. A két janicsár és Radin átlépték a küszöböt. Ugy látszott többször tették meg ezt az utat. A falakon belül a kapunál Jabelkarovnak, a küszendili pasának piros ruhás szerezsen testőrei fogadták a jövevényeket.

Piros márvány oszlopcsarnokba vezetett a kapu, melyen tul az ezeregy éj meséibe illő parkot övező falat sűrűn futotta be az illatozó virágokkal megrakott kuszó rózsa.

LEVÉLPAPIROK

NÉVJEGYER

FALRAGASZOK

MEGHIVÓK

LEVÉLBORITÉKOK

Jutányos árban
csinos kivitelben
készíti

Kladek és Hamburger Könyvnyomdája

Szabadkán
Batthyány-utca
3. szám.

BÁLI JEGYER

ÜGYVÉDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

BÁLI MEGHIVÓK

A kapu keleti sarkától magas fal vonult a park mélyéből fehérítő épületig, a fallal párhuzamosan piros márvány oszlopsor vonult. Az oszlopsort és falat ezüstözött olomtető kötötte össze. Az oszlopsor mellett buján diszljó pálma berek húzódtak, amelyben helyenkint a szökőkutaknak magasra ugró vizsugara gőzölgött, s utánozta, viszaesve a vörös márvány medencébe, az erdők csendjében fakadó csermely csörgését.

Két szerezcsen szóltanul vezette a jövevényeket végig az oszlopsor mellett a pasa kastélyához, melynek tornáca az oszlopos, hosszú, fedett folyosóból nyílt. Radin leoldotta becskorát, s azután követte a tornác bejáratánál álló két szerezcsent a tigris bőrkkel sütiűn fedett tornácra végig. A másik két szerezcsen s a két janicsár hátra maradt a tornác bejáratánál. A bejáratnál szemközt levő morstíli portálé biboros függönyeit félrehúzta az egyik szerezcsen, és belépett a kupolyás előcsarnokba. Nyomát Radin követte, ezt pedig a másik szerezcsen. A kupolya színes üvegtábláin megtörődő napsugarak a falakat és a padozatot borító perzsaszőnyegek bizar színvegyülékét még bizarrabbá varázsolták. E színpompavakító erejét a phönix, areca cocos pálmák zöldje enyhítette kellemessé.

Radin érzéketlenül haladt a teremézet és az emberi művészet meglepő egyesülésének közepette. Az előcsarnok baloldalán perzsaszőnyeggel burkolt ajtó előtt agg szolga állt. A két szerezcsen eddig kísérte Radint, s azután visszatértek az előcsarnok bejáratához s ennek két oldalán, bent a csarnokban álltak meg.

A agg szolga bizalmasan tette kezeit Radin vállaira.

— Radin, a pasát megvárattad, szólalt meg. Már nyugtalankodott, a bizalmatlanság kezdte bántani. Hoztál-e híreket? Ha nem hoztál, nem bírod bizalmatlanságát leküzdeni. Nemcsak neked lesz bajod; még bolgár rabnőinek is Allah legyen kegyelmes.

— Hoztam Juszuf. Bátran bevezethetsz. Allah a paradicsomban fizesse meg jóakaratu figyelmeztetésedet, nyugtatta meg észrevehetetlen gunnyal. Radin az öreg Juszufot, aki ovatosan nyitotta ki a szőnyegajtót és lépte át a küszöböt, magára huzva az ajtót. Néhány perc múlva visszajött, intett Radinnak, aki karjait mellén keresztezve, meghajtott fővel követte a terembe.

Sárga márvány burkolta a terem falait. A fehér márvány oszlopok között ivelő ablakokat a mennyezetről a földig hulló kékszikos, fehér selyemfüggönyök takarták. Szmirna szőnyegekkel borított széles kerevetek voltak a falak mellett, melyeket a fegyverkovácsok remekei díszítettek csak. Tükörfényű, fehér márvány pótolta a lábszőnyeget. Csak az ajtóval szembe eső jobb sarokban szakította meg a márvány fényt vastag szőnyeg. Itt a kerevetre dülve várta Jabelkarov, a küszendili pasa Radint, a Sztara planina vojvodáját.

A pasa barna arcát koromfekete szakál körözte, sas orra alatt fénylő, fekete bajusz díszítette az arcát. Fejéről hosszú hollófürtök hullottak vállaira. Szemeinek tüze kegyetlen volt, mint a perzselő napé.

Juszuf egy intésére kihátrált a teremből.

— Vojvoda, gyere közelebb. Megígertem neked, hogy Küszendil pasájává neveztetlek ki, ha nem csalsz meg. Soká vártál magadra. A nap delelő felé jár már az égen,

pedig azt ígérted, hogy napkeltével jössz hireiddel.

Radin a pasa szavaira fölemelte fejét, karjait leeresztette a melléről s közel ment a pasához.

— Mi hirt hoztál Vojvoda? kérdé a pasa.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICHIMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

**Kollektívelegolcsóbban
Kvásárolni**

kész férfi öltönyt,
gyermek ruhát,
női kabátot
és paletot

Földes Samu

Szabadka, Főter Vermes-palota.

Férfi öltöny	17 kor. feljebb
Ulster	22 " "
Felöltő	17 " "
Gyermek öltöny	5 " "
Gyermek felöltő	9 " "

**Külön osztály női
konfekciókban.**

Női Jaquetok	11 kor. feljebb
Női Paletok	17 " "
Füü és leánygallérok	5 " "

**Egy jó karban levő
zongora**

jutányos árban
azonnal eladó.
Cím a kiadóban.

Tankönyv-vásár!

Ki vagy?
Mutasd könyvtárat
Megismered magad!

„Antikvárium”

Szabadkán a gimnáziummal szemben az összes iskolák részére szükséges könyveket fél áron adja.

„Antikvárium”

Szabadkán a gimnáziummal szemben Kézpénzért vesz **könyveket,** **Zeneműveket, (Kangjegyet).** Reud kívül olcsón ad el.

Képes levélzö-lap csak 1 kr. drbja. Levélpapírok stb.

bámulatos olvasó. Tanulók, szülök és nevelök, ha nem akarják pénzüket kidobni, úgy vegyék szükségletüket az Antikváriumban.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,

Gabonát,
Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,

Üzleti helyiséget
Nyaralót,
Birtokot,
Házat,

vagy a ki

valamely betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsmegeyi Napló”

kis hirdetési rovatát.

Bácsmegeyi Napló
ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereske-
désében főter.

Heumann Mór
könyv és papír kereske-
désében főter.

Meznerics József
fűszer és csemege üzleté-
ben honvéd laktanya
mellett

Tenner B.
dohány-tözsde és jáékáru
üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa
dohány-nagyüzlet
Kossuth-utca

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a
törvényesekkel szemben.

Herezl József
fűszer- és liszt üzlete
Petőfi-utca sarkán.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereske-
désében Deák-u

Gerber Jakab
dohányüzlet és esztergá-
lyos üzletében Kossuth u.

Nojések Géza
fűszer és csemege üzleté-
ben Damjanich és Ber-
csényi utca sarkán.

PALICSON
Menezel Mihály
fűszer és csemege üzle-
tében

Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzle-
tében Rudics-u.

Kiadóhivatalunkhoz inté-
zett levelek csakis bá-
lyeggel továbbíthatnak.

Öreg urnak levele van a kiadó-
ban 443.

Kancson csüngő admirálnak levele van
a kiadóban 444.

Jobb családnál 2-3 fiu vagy leány
telje ellátásra el-
fogadtatik. Cím a kiadóban 445.

Ellátást nyerhet 2-3 ur egy jobb
családnál. Cím
a kiadóban. 446.

Több butor darab jutányos áron eladó,
ugyanott egy jó karban levő
varógép is eladó. Cím a kiadóban 447.

Felhivom b. figyelmét menyasszonyi kelengye raktáramra.

Schulhoff Albert

fehérenmü üzlete
a „fecskehez”

Szabadkán, Kossuth-utca
Bárány-zárlóda mel.

Allandó készlet: csipkézett és
himzett vászon és schiffon ágy-
neműek, borsetták, női ingek,
nadrágok, ugyszintén parket és
selyem **alsó szoknyákból**
és **kötökből.** (Részben házi-
lag előállítva.)

Himzett stráfok, cerna csipkék,
harisnyák,
keztük, szallagok, selymek.

ruha díszekből mindenkor
divat ujdonságok. Nap- és
esőernyök, utazó bőröndök, ersze-
nyek, kosarak, taskák, fésük, meleg
alsóruhák, harisnyakötők stb.

Szörme boák és muffokból.

Teljes VÖLEGÉNYI kelengyék
monogrammal ellátva szintén kaphatók.

Baba

kelengyéköl

nagy

választék.

Kivánatra vidékre személyesen teszek ajánlatot.

Kol? Kladek és Hamburger
könyvnyomdájában
nyomtatványok.
kézülnek
a legszebb